

Bieżanów, Bieżanów Nowy, Na Kozłowie, Kurdwanów, Łaglewniki, os. Ceglana, Piaski Nowe i Wielkie, Prokocim, Prokocim Nowy, Rząka, Swoszowice, Wola Duchacka Wschód i Zachód

Nr 05 (327) Rok XXVIII

Kraków

maj 2023

WIELKI JUBILEUSZ TEATRU NIKOLI

«Księżycowa Droga - Jubileusz Mikołaja Wieprierwa»:
70-urodziny, 50-twórczości, 33-teatru, oraz 30-w Krakowie.

Teatr Nikoli mieści się przy Gimnazjum nr 75 im. Kawalerów Maltańskich w Zespole Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych nr 7 nieopodal ulicy Serbskiej/Czarnogórskiej 14 na Woli Duchackiej w Krakowie.

Mikołaj Wieprier (aktor i reżyser) urodzony w Jekaterynburgu, od 1993 Krakowianin, w 1982 ukończył w Kijowie Miejską Akademię Cyrku i Sztuki Teatralnej, następnie 1985-1987 wykładał pantomimy w Kijowskiej Miejskiej Akademii Cyrku i Sztuki Teatralnej, później 1987-1989 wykładał w Instytucie Sztuki Teatralnej im. I.K.Karpenko-Kary.

Cd. na str. 3

O, ZNOWU KUMON!

Jest synem, mężem, ojcem i dziadkiem. Od pół wieku mieszka w Bieżanowie. Z wykształcenia - mgr inż. mechanik Politechniki Krakowskiej, a z charakteru - społecznik.

REKLAMA

Przygotowując się do rozmowy ze STANISŁAWEM KUMONEM, bo to jego biogram, próbowałam ustalić, od kiedy go znam. I przypomniałam sobie, że spotkałam go po raz pierwszy pisząc o bieżanowskim, przyparafialnym domu kultury. To wtedy poznałam człowieka, który zna Bieżanów, jego historię, ale też doskonale orientuje się w aktualnej sytuacji tej części Krakowa.

Ślad

O tym, że jest społecznikiem, przekonałam się kilka lat później, gdy zwrócił uwagę na decyzje dyrektorki przedszkola, do którego uczęszczają dzieci z Bieżanowa.

Cd. na str. 5

Pierwsza w Europie, druga na świecie 232. ROCZNICA KONSTYTUCJI 3 MAJA: 1791-2023

Dr hab. Filip Wolański, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego z Instytutu Historycznego pisze o Konstytucji 3 Maja, z okazji ustanowienia przez Parlament RP roku 2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja

Konstytucja 3 Maja jest jednym z symboli naszej niepodległości. Przez dziesięciolecia prawo do kultury pamięci o jej uchwaleniu świadczyło o kondycji polskiej państwowości. Rocznicę uchwalenia „Ustawy Rządowej” po raz pierwszy uroczysto obchodzono w 1792 r., w przededniu wojny z Rosją, w wyniku której doszło do drugiego rozbioru i zniesienia zmian ustrojowych. Święto państwowe w dniu 3 Maja przywrócono w 1919 r. tuż po odzyskaniu niepodległości, a oficjalnie ponownie zniesiono w apogeum stalinizmu w 1951 r., ostatecznie powrócono

Cd. na str. 6

REWITALIZACJA PARKU KURDWANÓW

Trwa II etap rewitalizacji największego parku w Dzielnicy XI Podgórze Duchackie.

Fot. (Kaj)

REKLAMA

KRYTY STOK NARCIARSKI W KRAKOWIE

tel. 500 440 750

Ul. Domagały 25
www.goskiing.com.pl

Trenuj z nami

EKOLOGICZNA PRALNIA • MAGIEL WODNO - CHEMICZNA od 1988 r.

tel. 12 650 19 00 kom. 501 442 772 www.seco.krakow.pl

PRANIE I CZYSZCZENIE

DYWANY
GARDEROBA
POŚCIEL
SKÓRY • MERYNOSY
KOCE • KOŁDRY

Nowosądecka 41A tel. 503 020 080
Młoty 16 tel. 503 43 03 47
Szczęśliwa 2A, tel. 530 812 886
Jerzmanowskiego 14, przy pl. handlow.
tel. 500 050 266

Przyjmujemy osoby do pracy w pralni, również z orzeczeniem lekarskim

PRZEWÓZ OSÓB 8, 19, 30, 50, 60 osób

Autokary
OBSŁUGUJEMY
Przedsiębiorstwa • Pogrzeby
Szkoly • Transfery
Wycieczki • Lotniska
Śluby • Przewozy pracownicze
Wesela • Kluby sportowe

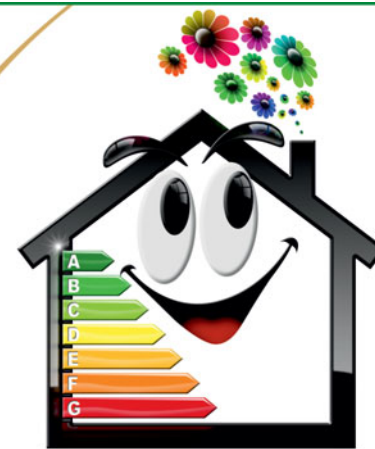
krakowbus@op.pl
www.krakowbus.pl
Kraków, ul. Cechowa 122B

Adam 603 914 192 Łukasz 506 461 923

Kredyt Przyjazny

Stworzony, aby pomagać

- ➔ 0% prowizji
- ➔ Niższe oprocentowanie: Ekologia, Komfort, Rekreacja

Szczegółowe informacje o Kredycie Przyjaznym uzyskasz w naszych placówkach oraz na stronie www.kbsbank.com.pl

Kredyt Przyjazny z oprocentowaniem zmiennym, bez zabezpieczeń. Kwota kredytu: od 1.000 zł do 100.000 zł. Maksymalny okres kredytowania: 8 lat. Oprocentowanie: 16,25% (oparte o stopę referencyjną NBP stanowiącą stawkę bazową i marżę Banku: 9,50%). Stawka bazowa obowiązuje w całym półroczu kalendarzowym i będzie zmieniana na podstawie stopy referencyjnej NBP obowiązującej w ostatnim dniu poprzedniego półroczu. Prowizja 0%. Udzielenie kredytu zależy od pozytywnej oceny zdolności kredytowej Klienta.

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi 17,46%, przy następujących założeniach: całkowita kwota kredytu 45.000 zł (bez kredytowanych kosztów), całkowita kwota do zapłaty 69.526,28 zł, oprocentowanie zmienne 16,25% w stosunku rocznym, całkowity koszt kredytu 24.526,28 zł (w tym: prowizja 0,00 zł, odsetki 24.526,28 zł), umowa zawarta na 69 miesięcy, 69 miesięcznych rat kapitałowo-odsetkowych: 68 równych rat po 1.007,63 zł i ostatnia 69 rata wyrównawcza: 1.007,44 zł. W przykładzie założono, że: Klient nie skorzystał z możliwości obniżenia oprocentowania, wysokość raty nie ulegnie zmianie w całym okresie kredytowania, a spłaty będą dokonywane terminowo. Kalkulacja została dokonana na dzień 04.01.2023 r. na reprezentatywnym przykładzie.

Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny.

Krakowski Bank Spółdzielczy

Krakowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Krakowie, Rynek Kleparski 8, 31-150 Kraków

Zapraszamy do naszych placówek na terenie województw: małopolskiego, opolskiego, śląskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego.

Polski Bank

www.kbsbank.com.pl

● Lokalne Forum ●

email: wiadomosci.krakow@wp.pl

DUCHACKA ALTANA

W dniu 17 marca 2023 r. grupa inicjatywna pod kryptonimem JK&KJ, czyli Jarosław Kajdański i Krzysztof Janik zainicjowała powstanie „Duchackiej Altany”, czyli miejsca, gdzie będziemy reaktywowali życie kulturalne w Parku Duchackim. Jesteśmy otwarci na wszelkie propozycje, które wprowadzą ożywczy kulturalny ferment. Mogą to być spotkania dyskusyjne, wieczorki wokalne i recytatorskie, pokazy, wystawy, popisy etc. etc. Altana daje nam schronienie. Pierwsze spotkanie w czwartek 23 marca o godzinie 17. Serdecznie zapraszamy!

POWITANIE WIOSNY '23

Gwoździem programu był występ grupy tanecznej MAT I z Młodzieżowego Domu Kultury przy ul. Beskidzkiej. Dziewczynki wykonały energetyczny taniec przywołujący Wiosnę, za co zostały nagrodzone braunami i poczęstowane krówkami. Jako deux ex machina pojawił się Jaro Gawlik z megafonem, dzięki czemu występ Krzysztofa Janika był dobrze słyszalny i bardzo dobrze przyjęty, tak przez publikę, jak i stado kaczek, które podplęły po autograf. Wydarzenie sfotografowała Agnieszka Dyrek, która nosi miano Diany Parku Duchackiego. Bardzo serdecznie dziękujemy!

20 KWIETNIA

Jaro Gawlik:

W 659 lat po założeniu wsi Wolya spotykamy się w parku obok dworu Bemów ze spalonym dachem. Przeszłość do której zaglądamy i dojmująca teraźniejszość, z którą musimy sobie poradzić.

Odczytaniem dokumentu sporządzonego na Woli roku Pańskiego 1364 rozpoczęło się dzisiejsze spotkanie w „Altanie JK&KJ”. Spotkanie szczególne, bo przypominające, że „w czwartek po niedzieli pierwszej po Wielkanocy” – „Rymek z Woli za wzgórzem Lasota, tamże pan i dziedzic, pragnąc założenia zorganizowanej wsi drogą zarządzanie suwerena i przez swój zamiar zasiedlenia znacznie powiększyć jej dochodowość – tym pismem zwalnim na osiem lat od pańszczyzny wszystkich kmieci, pragnących właśnie w tym miejscu osiedlić się, lub też chcących tam uprawiać puste grunty, czy jeszcze niewykarzowane”

I taki to był 659 lat temu początek NASZEJ WOLI DUCHACKIEJ.

Po odczytaniu aktu lokacyjnego i recytacji okolicznościowych wierszy rozmawialiśmy o współczesnej Woli jej potrzebach i problemach po pożarze, który kilka dni wcześniej strawił dach na zabytkowym budynku znajdującym się w Parku Duchackim.

27 KWIETNIA

Tytuł „Czas na Miłość”, stąd rekwizyty i stroje wykonawców. Wiersze cenzuralne i niecenzuralne były odczytane. Pogoda nam nie sprzyjała, ale rozgrzała nas rozgrzewka części zespołu Mołodcy, którzy zechcieli wpaść do Altany przed swoim głównym występem w Klubie Kultury. Tam dali koncert wraz z zespołem Ruta Miata. Śpiew „mołodców” niósł się po Parku Duchackim aż miło. Dziękujemy!

Zdjęcia: Agnieszka Dyrek

Nie ma Parku Duchackiego?

KRAKÓW 2023 – INSTRUKCJA OBSŁUGI. Wydział Komunikacji Społecznej UMK. Nakład 45 tys. egz. na kredowym papierze. Na stronach 142 – 145 wykaz parków Krakowa, wśród nich nie wymieniono PARKU DUCHACKIEGO.

WIELKI JUBILEUSZ TEATRU NIKOLI

Cd. ze str. 1

Od 1990 prowadzi swój autorski teatr. Pierwotnie funkcjonujący pod nazwą Biały Klaun, następnie od 2003 znany jako Teatr Nikoli. W 1993 osiadł na stałe w Krakowie. Współpracował między innymi z teatrami STU i KTO. 13 czerwca 2013 uhonorowany został odznaką HONORIS GRATIA miasta Krakowa za całokształt działalności na rzecz godnego reprezentowania miasta Krakowa na arenie międzynarodowej i lokalnej. Był pomysłodawcą i realizatorem projektu „Terapia przez Śmiech” (1992-2002): Polska, Lyon - Francja, Skopje - Macedonia, Gaza-Palestyna, Baku - Azerbejdżan, pomysłodawcą i realizatorem „Festiwalu Uśmie-

chu” w Krakowie (2002), Festiwalu „Science Fiction” w Wieliczce (2003) oraz I Mim Festiwalu w Krakowie (2013). Jest także laureatem Nagrody Kultury Dzielnicy XI Podgórze Duchackie.

„Księżycowa Droga” to piękny spektakl o marzeniach i życiu (drodze), pozostawiający odbiorcy swobodę interpretacji mnogiej ilości scen/symboli, posiadający barwną scenografię. Widz momentalnie rozmarza się, niejako spajając się z prezentowanym tematem.

Reżyseria: Mikołaj Wieprieu

Aktorzy: Dominika Jucha, Mikołaj Wieprieu

Organizator: Teatr KTO

Jan Roman Sas-Cisowski, internet, 19.04.2023

Od Teatru Nikoli:

Przesyłamy kilka ujęć ze spektaklu „Księżycowa droga”, który odbył się w ramach Jubileuszu 30-lecia Teatru Nikoli w Polsce, 70-lecia Mikołaja Wieprieu - dyrektora, reżysera i aktora Teatru Nikoli, 50-lecia twórczej działalności Mikołaja Wieprieu oraz 20-lecia działalności teatralnej Dominiki Jucha - aktorki Teatru Nikoli. Jeśli czegoś bardzo pragniemy, cały wszechświat potajemnie nam sprzyja. Marzenia są bowiem jak księżyc - niby daleko, a jednak na wyciągnięcie ręki. Nie możemy go zatrzymać, ale możemy za nim podążać, a doprowadzi nas tam, gdzie w głębi serca chcemy dotrzeć. „Księżycowa droga” to zaskakująca wędrówka. Nie jest to jedynie wyprawa po świecie, ale też podróż w głąb siebie. Spektakl odbył się 17 kwietnia 2023 roku o godz. 19.00 na scenie Teatru KTO, ul. Zamojskiego 50 w Krakowie. (Fot. Agnieszka Szandula)

Od redakcji:

Serdecznie gratulujemy Jubileuszu. O Mikołaju Wieprieu oraz jego artystycznych osiągnięciach pisaliśmy wielokrotnie z podziwem. Na specjalne gratulacje zasługuje także Dominika Jucha. Kracje tej pary aktorów są najwyższej miary.

REKLAMA

Od marca rusza REKRUTACJA 2023/2024

Oddział przedszkolny:
(Wola Duchacka)-Kraków
ul. Kijanki 2
www.przedszkole-delfinki.pl

Przedszkole Delfinki

Angielski
3 razy
dziennie!

Własny parking
i plac zabaw

Przy zapisie z tą gazetką
rabat 10%
na czesne przez okres
3 miesięcy

tel: 728 393 864

REKLAMA

pożyczka konsolidacyjna

łączymy kredyt niskim kosztem

prowizja od 0%

oprocentowanie od 8%

kwota do 150 tys zł

okres spłaty do 120 m-cy

* Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi 8,88%, całkowita kwota pożyczki (bez kredytowanych kosztów): 80000,00 zł, całkowita kwota do zapłaty 118345,71 zł (oprocentowanie nominalne zmienne 8,00 %, całkowity koszt pożyczki 38345,71 zł (w tym: prowizja 1760,00 zł, odsetki 36490,71 zł, opłata przygotowawcza 95,00 zł), 120 miesięcznych ratach, 119 rat równych w wysokości 970,75 zł, ostatnia 120 rata w wysokości 971,46 zł.

Kalkulacja została dokonana na dzień 23.11.2022 r. na reprezentatywnym przykładzie. Powyższa treść nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu Cywilnego. Decyzja kredytowa zależy od indywidualnej oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy.

Oddział Kurdwanów:
ul. Halszki 1G,
tel. 693 203 074

Oddział Borek Fałęcki:
ul. Orzechowa 7,
tel. 693 203 126

Oddział Bieżanów:
ul. Ćwiklińskiej 10
tel. 693 203 117, 663 005 146

RRSO **8,88%**

Posiadasz nieruchomość,
którą chcesz sprzedać?

Nie masz czasu,
ani doświadczenia?

Świetnie trafiłeś!

Pilnie

**dla swoich Klientów
POSZUKUJĘ
NIERUCHOMOŚCI
W TEJ OKOLICY**

szczególennie:

- 1-2 pokoje
do 350 000 zł
- 2-3 pokoje
do 550 000 zł

**PATRYCJA
WAWRZYŃIAK-CZOCH**

**TWÓJ AGENT
NIERUCHOMOŚCI
INŻ. BUDOWNICTWA**

PATI Home Prestige
TEL. 517 - 685 - 995
EMAIL: wawrzyniak.patrycja@wp.pl

.....

CENTRUM REHABILITACJI

ul. Wielicka 76, tel. 12 265 70 68

REHABILITACJA DOROŚLI I DZIECI
PSYCHOLOG DZIECIĘCY, PSYCHIATRA DZIECIĘCY
LOGOPEDA

„SPÓŁKA LEKARSKA NA KOZŁÓWCE”

ul. Na Kozłowce 29, tel. 12 658 16 11, 12 658 89 01

KARDIOLOG, OKULISTA

USG: jama brzuszna, tarczycza, piersi

www.przychodnia-zdrowia.pl

tel. 12 658 16 11, 12 658 89 01

ANGIO-OCT

najwyższej klasy aparat

- analiza siatkówki
- ocena przedniego odc. oka
- fotografia dna oka

YAG LASER

- zaćma wtórna
- jaskra

ECHO SERCA

HOLTER EKG i CIŚNIENIOWY

OCAL SWOJE WSPOMNIENIA

Przegrywanie wszystkich typów kaset video na DVD,
pendrive lub dysk zewnętrzny w jakości SD, HD i full HD

Przegrywanie kaset magnetofonowych, taśm szpulowych
na CD, MP3 i WAV. Skanowanie slajdów i negatywów.

Przegrywanie starych filmów 8 mm i super 8 mm metodą
skanowania poklatkowego do plików video w jakości HD i full HD
oraz inne usługi

tel. 606 502 502 www.nagrywanie.net.pl

możliwy bezpłatny odbiór od Klienta

SKUP STAREGO DREWNA

Skup stodół do rozbiórki
Darmowa wymiana desek
Skup starych belek

Za drewno
już rozebrane
i gotowe
do odbioru
płatimy gotówką.
Odbieramy
swoim
transportem.

tel. 781 507 050
www.skupstaregodrewna.pl

CITO TEST

Pracownia Analiz Lekarskich
os. Piaski Nowe, ul. Łużycka 55

(pawilon usługowo-handlowy, I p.)

przyjmowanie materiału do badań pn. – czw. 8.00 – 12.00

tel. 12 657 54 40 tel. 606 957 723

- Bezbolesne i bezstresowe pobieranie krwi z palca
- Pełny zakres badań krwi, moczu i kału

AGAWA BAZELA

ul. Kazimierza Wielkiego 2
32-050 Skawina

telefony całodobowe:
12 276 50 80
602 834 154

Administrator cmentarzy
Parafialnych i Komunalnych

- Własna chłodnia w Skawinie
- Transport krajowy i zagraniczny
- Kremacja zwiok
- Nekrologi - Kwiaty

Kompleksowe
bezzgotówkowe usługi pogrzebowe

ZAKŁAD MECHANIKI POJAZDOWEJ I BLACHARSTWA

tradycja, doświadczenie,
dobra jakość!

Marek i Andrzej
Chlipałow

WULKANIZACJA
– 607 617 843

Piaski Wielkie
ul. Kijanki 12 a

dojazd od ul. Gwarnej
lub Cechowej

12 654 25 35
501 702 688

PRALNIA DYWANÓW

“PERS”

ZADZWOŃ

691 016 606

PRZYJEDZIEMY PO TWÓJ DYWAN

WYPIERZEMY I ODWIEZIEMY CZYSTY SUCHY I PACHNĄCY ŚWIEŻOŚCIĄ

- OBSZYWANIE
- OZONOWANIE
- USUWANIE ZAPACHÓW
- PRANIE TAPICERKI MEBLOWEJ I WYKŁADZIN

32-020 WIELICZKA TRĄBKI 366A

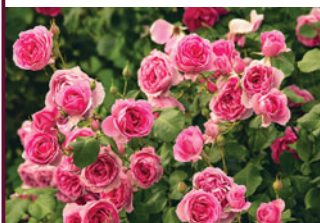
www.czyszczeniekrakow.pl
info@czyszczeniekrakow.pl

swiat roslin
kreacje ogrodowe

ul. Wielicka 115
Kraków

Wyjątkowe odmiany róż i krzewów
Drzewka owocowe • Usługi ogrodnicze
Pelargonie • Begonie • Sundavilla
Rośliny balkonowe • Truskawki pnące

sklep: 12 655 44 55 • usługi: 692 727 168

www.swiat-roslin.com.pl

biuro@swiat-roslin.com.pl

„Diagnoza”

Kraków, ul. Kurczaba 3
(Prokocim Nowy)

tel. 12 / 659 16 89

Działamy od 1990 r.

Ginekolog - Położnik
USG, Cytologia
Lek. med. spec. Janusz Hejnar
Pon. po godz. 17
Czw. po godz. 15
po wcześniejszej
rejestracji telefonicznej
tel. 605 448 859

- Opieka nad ciężarną
w tym cięcia cesarskie
- Leczenie zachowawcze
i operacyjne
- Antykoncepcja

O, ZNOWU KUMON!

Cd. ze str. 1

Pani utrudniała obchody Bożego Narodzenia, sugerowała rezygnację z symboli świątecznych, kolęd i jasełek. Rozmawiałam wtedy z kilkoma osobami, które nie chciały „ruszać tematu”. A pan Stanisław, wspomagając bieżanowski oddział Stowarzyszenia Rodzin Katolickich twardo mówił, że nie można tego akceptować. Pomyślałam wtedy, że to człowiek, który nie boi się wyzwań i przeciwności, a jeśli trzeba, potrafi iść pod prąd.

Pomimo wielu obowiązków i zobowiązań, bo pan Stanisław jest wciąż aktywny, znalazł czas na spotkanie. Zapytany o związki z Bieżanowem, stwierdza: - Jestem tak zwany „ptok”, wżeniłem się w Bieżanów, gdzie mieszkam już 50 lat i dziś uważam się za bieżanowianina. Mam tu przyjaciół, większość mojej rodziny tu mieszka. - Dodaje, że gdy był na studiach, rodzice zdecydowali się przeprowadzić z Tarnobrzega i wybudowali w Bieżanowie dom, w którym dziś nadal mieszka 93-letni ojciec.

Stanisław Kumon jest mężem pani Barbary – wieloletniej nauczycielki języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 24, ojcem czworga dzieci i dziadkiem dziesięciorga wnucząt! Uśmiechając się, informuje: - Udało się nam wychować i wykształcić dwie dziewczyny i dwóch chłopaków. Mają swoje rodziny i są blisko nas. Jeden z synów, kontynuujący muzyczne tradycje rodziny, kształcony muzycznie baryton, mieszka z rodziną w Paryżu. Dodaje, że wnuki z Francji często odwiedzają dziadków w Bieżanowie. W ogóle wszystkie wnuki to jego duma. - Pan Bóg nam pobłogosławił, to dla nas wielka radość i duma – przyznaje i dodaje: - Nazywam je moim śladem węglowym na ziemi.

Praca

Duża rodzina to powód do satysfakcji, ale też obowiązek dbania o nią. Z rozmowy wynika, że pan Stanisław nie bał się pracy. Wspomina: - Po ukończeniu studiów na Politechnice Krakowskiej pracowałem przez wiele lat w Elektromontażu. To było znane, bardzo dobre, duże przedsiębiorstwo eksportowe. Ta praca zapewniała mojej rodzinie podstawę materialną, chociaż w tamtym czasie wykwalifikowany robotnik zarabiał więcej niż inżynier (uśmiech). Z satysfakcją podkreśla, że dawał sobie radę, a jak trzeba było, to pracował i na dwa etaty. I dodaje: - Wie pani, ja lubię mieć zajęcie, żyć intensywnie.

nie. Do dzisiaj źle się czuję, gdybym w danym dniu nie nie zrobił, gdybym go zmarkował.

Na czas pracy w Elektromontażu przypada początek demokratycznych przemian w Polsce. - W 1980 roku byłem tam jedynym pracownikiem umysłowym zaangażowanym w zakładanie „Solidarności” – wspomina pan Stanisław i dodaje: - Stworzyliśmy Tymczasową Zakładową Komisję „Solidarności”. Pamiętam, że przy rejestracji mieliśmy niski numer 76! Zaznacza jednak, że to tylko epizod, bo obowiązki wobec rodziny sprawiły, iż powoli wycofywał się z tej aktywności, ale gdy przyszedł rok 1989, był także przy reaktywowaniu koła „Solidarności” w tym samym zakładzie.

Bieżanowianin docenił sens aktywności samorządowej i zaangażował się w życie lokalnej społeczności, w tym parafii. Wspomina: - Po 1989 roku odpowiedzieliśmy na wezwanie Ojca Świętego, żeby aktywizować lokalne społeczności, żeby kierować się nauką społeczną Kościoła. W Bieżanowie było tworzone koło Stowarzyszenia Rodzin Katolickich (SRK), do którego wstąpiłem. Uznałem, że to mój obowiązek.

Służba

Przyznaje, że udało się wtedy zrealizować kilka dobrych pomysłów. Jednym z nich było powstanie domu kultury oraz stworzenie cyklicznego wydarzenia - Dni Bieżanowa. Wspomina: - W Bieżanowie, niedawno jeszcze wsi, bo w 1974 roku przyłączonej do Krakowa, nie było żadnej placówki kulturalnej, a parafia miała budynek nieużywaną stajnię, więc jako stowarzyszenie stworzyliśmy tam dom kultury. Pierwsze Dni Bieżanowa zorganizowaliśmy, aby zebrać środki finansowe na utworzenie tej placówki i to się udało - w 1994 roku powstał Katolicki Dom Kultury Eden, który służył lokalnej społeczności przez wiele lat. Przyznaje, że w tej chwili, gdy osiedle ma profesjonalne centrum, ich dom kultury nie ma już takiej roli jak kiedyś, ale nadal służy społeczeństwu, parafii. - W tym roku 4 czerwca będą 28 Dni Bieżanowa – informuje z satysfakcją i zaznacza: - Cieszymy się, chociaż jestem już zmęczony organizacją kolejnych edycji. Zwłaszcza, że w bieżanowskim oddziale

SRK nie mamy następców. Zauważa, że nie tylko u nich nie ma zmiany pokoleniowej. I zapewnia: - Dopóki jest zainteresowanie lokalnej społeczności i poparcie księży w naszej parafii, którzy w naszym stowarzyszeniu widzą wartość dodaną, to jeszcze to robimy. Ale naprawdę bardzo byśmy chcieli, aby ktoś tę działalność przejął i kontynuował.

Stanisław Kumon jest autorem kilkuset artykułów, w tym wielu poświęconych bieżanowskiej parafii. W parafialnym „Płomieniu”, opisywał aktualne wydarzenia, ale też przypominał, ocalał od zapomnienia lokalne historie. Przyznaje, że nie wszystkim się ta jego aktywność podoba. Zaznacza: - Często mam uwagi od swych dzieci,

które stwierdzają: „Tata, znowu ty!”. A inni zauważają: „O, znowu Kumon zdjęcia robi!”. A ja wiem, że jak nie zrobię, to nie będzie pamiątki. Muszę powiedzieć, że trudne sytuacje zdarzały się szczególnie wtedy, gdy byłem radnym. To były czasy AWS-u, a te poglądy nie

wszystkim się podobały. Często więc nawet w dzień świąteczny wysłuchiwałem pretensji. Znałam bardzo przeżywała, dzieci się krępowaly. Potraciło się przyjaciół. Dzisiaj mogę stwierdzić, że sporo udało się zrobić, ale to było obciążenie i dla mnie, i dla rodziny.

Dziedzictwo

Gdy zastanawiamy się, co sprawia, że dziś tak wiele osób ma obojętny, a niejednokrotnie negatywny stosunek do aktywności społecznej, pan Kumon zwraca uwagę na pomijany etos pracodzielności i zauważa, że należałoby go dopisać do cnót chrześcijańskich. Podkreśla też rolę duszpasterstw, kapłanów, którzy przed laty kształtowali jego pokolenie. - Miałem to szczęście, że przeprowadzając się z akademików do Bieżanowa, spotkałem tu księdza Antoniego Sołtysika, który przejął parafię po wieloletnim proboszczu ks. prałacie Marianie Łączku – wspomina mój rozmówca i podkreśla: - Ksiądz Sołtysik od razu stworzył u nas duszpasterstwo akademickie. A przecież był odpowiedzialnym za duszpasterstwa w całej diecezji, był zmęczony, czasem przysypiał na naszych studenckich, bardzo ciekawych spotkaniach. Mam świadomość, że to był czas formowania naszych serc, umysłów, postaw. Wie pani, ta grupa do dzisiaj utrzymuje ze sobą kontakt i bardzo sobie cenimy naszą duszpasterską formację. Zaznacza, że ks. Sołtysik przez lata utrzymywał z nimi kontakt, wspierał ich działania. Wspomina: - Gdy nie zgodziliśmy się na zabudowę Wzgórza Kaim, ks. Sołtysik napisał: „...Broń dostępności do tego świętego miejsca. Ono do przelewających tam krew polskich żołnierzy należy...”

Zwraca też uwagę na kolejnego bieżanowskiego proboszcza – ks. Adolfa Chojnackiego, który także wywarł wpływ na jego życie. Wyznaje: - Wtedy, gdy trwał strajk głodowy w Bieżanowie, byłem obserwatorem. Miałem bardzo dużo obowiązków, pracowałem na kilku etatach i przyznam szczerze, że nie byłem do tego do końca przekonany. Dopiero z czasem zrozumiałem, jak odważnym człowiekiem był ks. Chojnacki i doceniłem jego posługę kapłańską oraz miłość do ojczyzny. Uważałem, że to dziedzictwo należy zachować. Tu warto przypomnieć wydarzenia wpisujące się w 30. rocznicę strajku, kiedy został wydany specjalny numer „Płomienia” poświęcony tej historii, oraz odbyła się konferencja naukowa i zaprezentowano okolicznościową wystawę. [O najdłuższym proteście głodowym w historii PRL oraz o ks. Adolfe Chojnackim pisaliśmy wielokrotnie na łamach „Wiadomości”, m.in. w marcu 2015 r. - przyp. red.].

Motywator

Pan Stanisław nadal jest aktywny. Po wybuchu wojny na Ukrainie ich stowarzyszenie zorganizowało w DK Eden Centrum Pomocy Ukrainie. Udzielono wsparcia ponad 140 uchodźcom. Mocno też angażuje się w upowszechnienie idei solidarności pokoleniowej. Odbyło się pięć konferencji Gromadzkie Repozytorium Pamięci. Wyjaśnia: - Głównym motorem jest tu pan Andrzej Madej. Zależy nam na wzmocnieniu więzi społecznej, na zasadzie przekazywania wiedzy, kultywowania tradycji, na docenieniu seniorów, ale też dostrzeżeniu zagrożeń, jakie niesie współczesna cywilizacja w kształtowaniu naszych dzieci. Zauważa, że to temat ważny, ale wciąż trudno nim zainteresować środowiska odpowiedzialne za wychowanie i kształtowanie Polaków.

Podsumowując nasze spotkanie, stwierdzam, że mój rozmówca przez lata pełnił rolę takiego motywatora, który wciąż angażował się - i tak jest nadal - w to, co dla lokalnej społeczności jest istotne. Gdy pytam, czy było warto, bez chwili zastanowienia odpowiada: - Oczywiście! Przy tej okazji poznałem wielu wspaniałych, mądrych ludzi, a przecież każde takie spotkanie nas ubogaca. I może to zabrzmie nieskromnie, ale jakiś ślad, obok tego najważniejszego, węglowego, po sobie tu zostawiam...

MARIA FORTUNA-SUDOR

zdjęcia: archiwum domowe Stanisława Kumona

REKLAMA

REKLAMA W WIADOMOŚCIACH

Miejsce na Twoją reklamę

Zadzwoń! 609 124 222

Pierwsza w Europie, druga na świecie

232. ROCZNICA KONSTYTUCJI 3 MAJA: 1791-2023

Jan Matejko „Konstytucja 3 Maja 1791 roku”

Cd. ze str. 1

do jego obchodzenia w 1990 r. Wspomnienie Konstytucji było zakazane w okresie zaborów i marginalizowane w czasach PRL, ale w związku z nim tłumnie wychodzono na ulice, jak choćby w Krakowie w 1946 r. i w całym kraju pod szyldem Solidarności w latach 80.

Dlaczego tak ważne okazało się uchwalenie Konstytucji, która jako akt normatywny przetrwała nieco ponad rok? Wydaje się, że chyba najważniejsza była nadzieja, jaką dało to wydarzenie pokoleniom Polaków. Nadzieja, że jesteśmy zdolni do wielkich dokonań, nie tylko na polach bitew, ale też tworząc prawo, które wyrastając z naszej tradycji inspirowane jest myślą wspólną dla narodów dążących do wolności. Trzeba przecież pamiętać, że ojcowie „Ustawy Rządowej” Hugo Kołłątaj, Stanisław August Poniatowski, Stanisław Małachowski, Ignacy Potocki czy Scypion Piłłtoli czerpali z idei głoszonych przez myślicieli europejskiego Oświecenia. Konstytucję w chwili jej uchwalenia postrzegano, jako źródło modernizacji państwa w duchu epoki światła, o czym dobitnie świadczy fakt, że została przetłumaczona na wiele języków, przedrukowywała go w całości brytyjskie gazety, komentowała prasa holenderska, chwalił Thomas Jefferson. Trzeba pamiętać, że wśród polskich rozwiązań ustrojowych pojawił się monteskiuszowski trójpodział władzy, inspirowano się koncepcjami włoskiego myśliciela Gaetano Filangieriego, procentowało wykształcenie i odwaga Kołłątaja.

Mniejszą wagę przywiązywano i nadal się przywiązuje

REKLAMA

do okoliczności uchwalenia Konstytucji, które przypominały zamach stanu. Po kilku tygodniach potajemnych przygotowań uznano, że dobrą okazją do przeforsowania Ustawy Rządowej będzie przerwa w obradach sejmu związana za Świętami Wielkiej Nocy i wyjazd z Warszawy wielu posłów przeciwnych reformom. Rano 3 maja Zamek Królewski i Stare Miasto otoczyła Gwardia Pieszka Koronna pod komendą Józefa Poniatowskiego. Na galerie sejmowa zwołano przychylnie do konstytucji usposobioną publiczność, w której przeważali młodzi mieszczaństwo. Obrady rozpoczęły się od przedstawienia raportów na temat sytuacji międzynarodowej, następnie przemówił król przekonując o konieczności przyspieszenia prac zmierzających do naprawy państwa. Odczytano konstytucję i rozpoczęła się dyskusja. Opór budził nie tylko sam projekt, ale również tryb jego procedowania. Do historii przeszło zachowanie posła Jana Suchorzewskiego grożącego zabiciem syna, jeśli dojdzie do głosowania, popierał go przywódca przeciwników reform Ksawery Branicki, późniejszy targowiczanie. Mimo, że opozycja była nieliczna impas w wielogodzinnej dyskusji przełamano dopiero popołudniu. Wtedy uniesioną dłoń zmęczonego króla, który chciał po raz czwarty zabrać głos, uznano za początek aktu przysięgi na Konstytucję, co spowodowało wezwanie zebranych do przyłączenia się do monarchy. Następnie w euforii posłowie i senatorowie wraz z publicznością opuścili salę obrad i z tłumem zebranych przed Zamkiem skierowali się do katedry św. Jana, na uroczyste nabożeństwo, co przedstawił na słynnym obrazie wiele lat później Jan Matejko.

1. Stanisław Małachowski, marszałek Sejmu Wielkiego
2. Julian Ursyn Niemcewicz, poseł na Sejm Wielki, współautor konstytucji
3. Jan Suchorzewski, poseł na Sejm Wielki, przeciwnik konstytucji
4. Hugo Kołłątaj, podkanclerzy koronny, współautor konstytucji
5. Adam Kazimierz Czartoryski, starosta generalny ziem podolskich, zwolennik konstytucji
6. Stanisław August Poniatowski, król Polski
7. Stanisław Staszic, ksiądz, działacz oświeceniowy
8. Franciszek Ksawery Branicki, hetman wielki koronny, przeciwnik konstytucji
9. Tadeusz Kościuszko, generał wojsk koronnych
10. Ignacy Potocki, marszałek wielki litewski, współautor konstytucji

Akt uchwalenia Konstytucji 3 Maja dokonał się na przekór tragicznemu położeniu, w jakim znajdowała się Rzeczypospolita u schyłku XVIII w. Wierzono, że zbiorowy wysiłek może doprowadzić do odrodzenia państwa. Ten trochę naiwny, oświeceniowy w swym optymizmie miraż okazał się impulsem dla kolejnych pokoleń Polaków i uczynił z „Ustawy Rządowej” jeden z najważniejszych mitów narodowych, który legł u fundamentów kilkakrotnie odradzającej się w XX w. Rzeczypospolitej.

źródło: Przegląd Uniwersytetu Wrocławskiego
Jan Matejko „Konstytucja 3 Maja 1791 roku”

SPRZEDAM PIANINO

Właściciel sprzedaje pianino Calisia,
w bardzo dobrym stanie.

Nr seryjny 40061.

Kolor orzech.

Data produkcji szacowana na lata 60., 70.

Kontakt 500 839 547.

Transport we własnym zakresie kupującego.

MŁODZIEŻOWE SŁOWO ROKU

Młodzieżowe słowo roku to coroczny plebiscyt organizowany od 2016 roku przez Wydawnictwo Naukowe PWN i Uniwersytet Warszawski we współpracy z projektem „Słowa klucze” w ramach programu „Ojczysty – dodaj do ulubionych” Narodowego Centrum Kultury. Celem plebiscytu jest wyłonienie najbardziej popularnych aktualnie słów należących do slangu młodzieżowego, który najszybciej ewoluuje. Słowa nie muszą być neologizmami, ważne by były modne w danym czasie.

Oto pierwsi zwycięzcy:

2016 – *Sztos* – coś fajnego, fantastycznego. Wyróżnione słowa: *ogarnąć się* (poradzić sobie z czymś, zrozumieć), *beka* (śmieszna sytuacja) i *masakra* (coś strasznego, ale także podziw).

2017 – *XD* – wyrażenie pochodzące od używanego w internecie emotikonu, oznaczające szeroki uśmiech. Wyróżnione słowa: *dwudziówek* (polski odpowiednik weekendu), *smartfica* (chorobowe uzależnienie od smartfona).

2018 – *Dzban* – osoba mało inteligentna i nieciekawa. Wyróżnione słowa: *masno* (dobrze, fajnie), *prestiz/prestizowy* (tradycyjne znaczenie przywrócone do łask).

2019 – *Alternatywna* – dziewczyna o alternatywnych zachowaniach i upodobaniach. Wyróżnione słowa: *jesieniana* (lubiąca jesienne nastroje), *eluwina* (powitanie, powstałe od „halo/elo”).

2020 – nie wybrano.

2021 – *Spiulkolot* – dobre miejsce do spania.

źródło: Kartka z kalendarza rodzinnego (wydawnictwo Telegraf)

**Druk-
arnia**
LEYKO sp. z o.o.

Sztuka dobrego druku

ulotki, plakaty,
książki, katalogi...

www.leyko.pl

REWITALIZACJA PARKU KURDWANÓW

Trwają prace przy II etapie rewitalizacji Parku Kurdwanów. Prace zostały dofinansowane z Budżetu Obywatelskiego w roku 2021 kwotą 1,4 mln zł

W ramach projektu planowane jest zagospodarowanie całego terenu parku poprzez m.in. remont alejek, montaż nowych ławek i koszy, atrakcje dla dzieci i młodzieży.

Park Kurdwanów obejmuje obszar od ulicy Turniejowej do ulicy Halszki. Choć w ostatnich latach przeprowadzono tam kilka remontów, to mieszkańcy zgłaszali, że nie zostało tam zrobione wszystko. Na ich prośbę park doczekał się rewitalizacji. W ramach prac przewidziano budowę i przebudowę alejek parkowych, budowę i przebudowę placów zabaw, siłowni zewnętrznej, elementów małej architektury oraz sieci oświetlenia.

Na terenie Parku Kurdwanów, wzdłuż ulicy Halszki zmodernizowano boisko do koszykówki i siatkówki. Udało się już także zrobić ogród społeczny i psi wybieg. Koszt wykonanych prac to ponad 2 mln zł.

Aktualnie trwają prace związane z drugim etapem - "Park Kurdwanów Wschód". Zakres zadań obejmuje boisko do gry w piłkę, teren wzdłuż ulicy Bujaka oraz teren smoczego skweru.

W ramach trwającego etapu wykonano toaletę wraz z przyłączami, zamontowano ławki, stoły piknikowe, kosze, wykonano nawierzchnię alejek oraz nasadzenia.

Park Kurdwanów znajduje się w rejonie ul. Turniejowej i Bujaka. Zajmuje powierzchnię 4,22 ha. To największy park w Dzielnicy XI Podgórze Duchackie. Atrakcje to m.in. place zabaw, amfiteatr i góra saneczkowa.

Park Kurdwanów słynie z organizowanego tam co roku festynu „Jesień kurdwanowska”. W ramach imprezy odbywają się biegi przełajowe, wyścigi rowerowe oraz liczne koncerty, które przyciągają mieszkańców całego Krakowa.

Oprac i fot. (KAJ)

Śladami malarza z Kurdwanowa

W poprzednim numerze opublikowaliśmy artykuł Pauliny Polak o „tajemniczym malarzu z Kurdwanowa”. Dzięki Gallerii 26 mogliśmy także zamieścić zdjęcia jego obrazów.

Udało nam się zebrać informacje, gdzie Stanisław Koza, mieszkaniec ulicy Cechowej 28, jest pochowany. Znaleźliśmy (tu podziękowania dla Mariusza Pabijana) jego grobowiec, w którym jest pochowany wraz z żoną Janiną (1945 – 2019). Grobowiec jest zadbany, a obecność kwiatów i zniczy dedykowanych śp. babci, świadczy o tym, że żyją ich wnukowie. Oto dane:

Stanisław Koza: ur. 9.02.1943 – zm. 11.01.1994, w wieku 51 lat. Pochowany jest z żoną na Cmentarzu Podgórkim: kwatera II B, rząd 9, miejsce 10. W miejscu tym pochowani byli wcześniej: Agata Grzesik (1868 – 1949) oraz Janina Zwierzyńska (1926 - 1982)

Oprac i fot. (KAJ)

REKLAMA

Gotowy biznes?

Dostajesz sklep

Tylko w Żabce

i 10 000 zł

ekstra na start

Sprawdź

tel. 663 496 275

Kwota rozliczana w formie udzielenia rabatu zakupowego. Oferta ważna czasowo od 01.02 do 31.03.2023 r. Szczegóły na www.zabka.pl/franczyza

Od redaktora

Trzy grosze

KOLEJKA PO CHLEB. Piekarnia Buczka przy pętli na Kurdwanowie. W sobotę kolejka, bo ludzie kupują chleby i inne wypieki w ilościach „hurtowych” dla siebie, dla rodziny i znajomych. Ja też kupuję na zapas, ćwiartki chleba kresowego wkładam do zamrażalnika, trzyma świeżość. Na ogół kupuję w tygodniu, a nie w sobotę, dzisiaj zdarzyło się inaczej.... Staję na końcu kolejki, to nie nowina, ale dzisiaj kolejka coś zablokowana, przesuwają się słamazarnie. Starsi ludzie to wytrzymują, mają zaprawę z czasów komuny. Ale nie jedna osoba usiadłaby na ławce, gdyby taka była, ja też bym usiadł, bo nogi słabe. Wreszcie wchodzę do środka. Okazuje się, że klientów obsługuje tylko kierowniczka.

Opowiada, że o godzinie 4 zadzwoniła pracownica, że się rozchorowała. Zmienniczki nie ma, bo to weekend. Kierowniczka robi co może, dwoi się i troi. - Jak pani to wytrzymuje? - pyta jedna z klientek. A klientki kierowniczka zna z widzenia. - Będę stała półki nie padnę - odpowiada z uśmiechem. Każdemu dziękuje i życzy dobrego dnia. Ież tak można wytrzymać, pytam siebie. I wyobrażam sobie sytuację, w której kierowniczka byłaby opryskliwym babszylem, która odreagowuje trudną sytuację, taka to by wprowadziła strach, że stanie w długiej kolejce może być na próżno. A ta kobieta czuje swoją misję: sprzedaje chleb. Tymczasem po tej rozmowie wszyscy klienci życzyli kierowniczce dobrego dnia. A ona komentowała, że tak lepiej się pracuje i można wytrzymać więcej.

BAGNO. Powrót ze szkoły, często w asyście babci. Chłopiec idzie osobno bokiem, po krawężniku chodnika, dziewczynka trzyma za rękę babcie. - Co było dziś na obiad? - pyta babcia. - Bagno! - mówi z naciskiem chłopiec. - Potwierdzam - mówi

dziewczynka. - Bagno. Ale dało się zjeść, bo na dni były ryby. Smaczne - kończy relację zadowolony chłopiec.

SIKOREK. Siedzę z kawą w fotelu z widokiem na taras. Świeci słońce, w ogródku kwitną kwiaty i drzewa. Wiosna. Ptaki śpiewają, szczególnie sikorki. Nagle coś uderza o okno tarasu. Ptak odbija się i zawraca, chyba nic mu się nie stało. Chciał przelecieć radośnie na drugą stronę mieszkania. Przeliczył się, bo żona ostatnio umyła okna i są przezroczyste. To pewnie ten treliujący sikorek. Stracił głowę. Trzymaj się, chłopie!

CO ROBISZ, MAMO? Telefon poza terminarzem. Mama długo nie odbiera. Podnosi słuchawkę zdyszana. Pytam: - Co robisz, Mamo? - Prusuję. - Cisza w słuchawce, czekamy aż Mamie uspokoi się oddech. - A potem muszę naostrzyć nóż... - Pomaluj, bądź ostrożna. - Nagle mówi: - O wpada słońce do twojego pokoju. - Wyobraziłem to sobie i poczułem, że tam jestem...

KOMPOT. W szczyńskim domu był częstym składnikiem obiadu. Mama zaprawiała dużo owoców, więc kompoty były do wyboru, do koloru. Zawsze z całymi owocami. Wyjadało się je potem łyżeczką. Na Wigilię był kompot z suszu, ale ponoć ostatnio już tak nie schodzi jak dawniej. Na stołówce w przedszkolu i w szkole kompoty były w stałym zestawie, czasem gorący kisiel, czerwony lub żółty. Kompot dawano w szpitalach, co czasem było najlepszym daniem do obiadu. Po kompot stało się w stołówkach w akademiku. Przypisany był tylko jeden kompot, więc czasami można było pokombinować, aby wziąć repete. Kompot towarzyszył w podróżach, gdy nie było napojów. Można było zobaczyć twarz współpasażera czy pasażerki w powiększeniu przez słoik z kompotem. Najpopularniejsze były kompoty ze śliwek. Świat kompotów już się skończył. Szkoda. Ale nadal lubię sobie otworzyć coś z piwnicznych zapasów, szczególnie gdy pochodzą z naszej działki. Najbardziej lubię kompoty z czereśniami. To najlepsze desery.

E-CZŁOWIEK. E-nauka, e-praca, e-zakupy, e-pieniądze, e-spotkanie, e-znajomość, e-miłość, e-zdrowie, e-skierowanie, e-recepta, e-wakacje, e-redakcja, e-kontakty. Cel osiągnięty: ludzie pozamykani, izolowani, jest czysto, higienicznie, ekologicznie, bezwirusowo, bezarazkowo, bez zapachów, bez dotyków... Szumią laptopy, migają smartfony. Kto nam wymyślił taki świat? Dlaczego daliśmy się w niego zapędzić? Czym nas wystraszone i sparaliżowane, czym skuszono, abyśmy zrezygnowali z wolności? To obraz mniejszości, która narzucana jest większości. Świat na opak, świat wywrócony.

CYTAT DNIA. „Gdzie mądrość zatracona w wiedzy, gdzie wiedza zagubiona pośród informacji”. Thomas Eliot (1888 - 1965)

JAROSŁAW KAJDAŃSKI

REKLAMA

REKLAMA

WIADOMOŚCI: tel. kom. 504 853 960, e-mail: wiadomosci.krakow@wp.pl, www.wiadomoscipodgorze.pl
Redaktor naczelny: Jarosław Kajdański. Stali współpracownicy: Barbara Bączek, Krzysztof Duliński, Maria Fortuna-Sudor, Paulina Polak.

Redaktor techniczny: Jarosław Jagła, Wojciech Jelonek. Reklama: Maria Miśkiewicz tel. 609 124 222. Dystrybucja: Bogusław Frączek.

Wydawca: „ARGO”. Druk: LEYKO, Kraków, ul. Romanowicza 11, tel. 12 656 44 87. Nakład: 6 000 egz. bezpłatnych.

Redakcja zastrzega sobie wszystkie przysługujące jej prawa, w tym do skracania tekstów i zmiany ich tytułów oraz nieponoszenia odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. PL ISSN 1507-6105